

няться рівнем фізичної підготовленості і фізичного розвитку, мають різну вагу і зріст. Тому одним з важливих питань в теорії та практиці фізичного виховання є диференційований підхід до навчання, який повинен ґрунтуватися на знанні індивідуальних особливостей тих, хто займається.

Розроблені викладачами кафедри рекомендації для самостійних занять студенток груп жіночої атлетичної гімнастики враховують саме індивідуальні особливості кожного, тому використання їх дозволяє: підвищити рівень фізичної підготовленості, підтримувати високу працездатність, укріпити здоров'я, набути стійкої звички і потреби у руховій активності, отримати навички виконання фізичних вправ, виправити природні та набуті дефекти постави.

Усе вказує на необхідність подальшого пошуку ефективних шляхів у формуванні мотивів, зацікавлення, позитивного та свідомого відношення до використання різноманітних засобів, залучення студентів до самостійних занять фізичними вправами, пропаганди здорового способу життя.

*В. С. Ковтун, старш. викл.,
кафедра німецької мови*

ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ ЯК ЗАСОБУ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ПРИ ВИКЛАДАННІ НІМЕЦЬКОЇ ФАХОВОЇ МОВИ ЕКОНОМІКИ СТУДЕНТАМИ КНЕУ

Практичне втілення методичних підходів та технічних рішень, викладених у статтях автора «Використання комп'ютерних програм з метою підвищення рівня вивчення фахової мови економіки» та «Інтерактивні комп'ютерні програми як засіб навчання та контролю при вивченні німецької фахової мови економіки студентами КНЕУ», свідчать про доцільність та ефективність використання інтерактивних навчальних програм (ІНП) як компонента навчального процесу. Саме їх залучення уможливорює високий ступінь індивідуалізації та самостійності роботи студентів в аудиторному занятті та робить реалістичним досягнення високого кінцевого результату. Диференціація уваги викладача відповідно ін-

дивідуальним навчальним проблемам студента стає практикою, що ілюструє наступна таблиця:

Етап навчання	Пояснення нового матеріалу (набуття знань)	Закріплення нового матеріалу (вироблення вмінь)	Тренування нового матеріалу (вироблення первісних навичок)	Тренування нового матеріалу (закріплення навичок)
	Потреба в теоретичному поясненні (+ чи –)	Потреба в супроводі викладача при виробленні вмінь (+ чи –)	Потреба в супроводі викладача (+ чи –)	Потреба в супроводі викладача (+ чи –)
Сильний студент	(–) Потрібне скорочене пояснення (нагадування)	(–) Супровід непотрібен чи епізодичний	(–) Потреба у супроводі викладачем вироблення навичок відсутня	(–) Інтерактивний режим є самодостатнім
Слабкий студент	(+) Потрібне докладне пояснення	(+) Спостерігається перехід від систематичного до епізодичного супроводу	(+) Епізодичний супровід потрібен внаслідок прояву прогалин в знанні іншого матеріалу	(–) Інтерактивний режим є самодостатнім

Основні етапи заняття із навчання мовленню за темою «Ділова поїздка» із залученням мультимедійних засобів у комп'ютерному класі факультету МЕіМ КНЕУ виглядали так:

1. Відпрацювання навичок читання та вимови нової лексики за темою — читання зі слайду (демонструється графопроєктором) лексичних одиниць (ЛО) після прослуховування запису кожної ЛО окремо у спеціальних паузах.

2. Виконання вправ ІНП із етапами вводу, тренування та контролю засвоєння ЛО.

3. Виконання вправ ІНП, спрямованих на тренування навичок використання ЛО, введених та закріплених у п. 2. Комплекс вправ охоплює, наприклад, вживання дієслів у певних часових формах та станах, вживання іменників та прикметників із різними типами артиклів та займенників, вживання різних типів розповідних, питальних та підрядних речень тощо. У частині вправ (наприклад, № 1 Ubgg 4 та інші) вірно виконані пункти утворюють цілісний текст, котрий, у свою чергу стає базою для підготовчих чи суто мовленневих вправ (переказу, переказу із актуалізацією або парафразом змісту тощо).

4. Набір вправ ІНП містить не одне а по декілька аналогічних завдань різного спрямування, що уможлиблює індивідуальний ступінь закріплення певної навички. Спостереження за роботою студентів свідчать про розбіжність обсягів виконаних завдань за однаковий проміжок часу між сильними та слабкими студентами як 4:1, що стає для слабого студента сильним стимулом для подолання вад у своїй роботі.

5. Практика свідчить також про необхідність модернізації комп'ютерного класу факультету МЕіМ для перетворення його на зразковий клас мультимедійного навчання як іноземним мовам та і іншим предметам.

*Л. С. Козловська, доц.,
зав. кафедри української мови та літератури*

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ЛІНГВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДІАЛОГУ

У сучасній парадигмі лінгводидактичної науки очевидно можна простежити різні зміни, тісно пов'язані з оновленням методики: власне комунікативний підхід до навчання і вивчення мови доповнює, наприклад, методика міжкультурного навчання, основою якої є необхідність формування мовної компетенції як складової культурної, наукової компетенції не лише студента, а й майбутнього молодого вченого, професіонала. Результатом будь-якої пізнавальної діяльності є найважливіша пізнавальна цінність — наукове знання. Тому перед студентом, що отримує нове наукове знання в галузі економіки, постає досить складне завдання: викласти це знання у формі, яка б відповідала усім критеріям культури мови у сфері наукової та професійної комунікації. Саме тому до складу вибіркових дисциплін кафедра української мови та літератури запропонувала дисципліну «Культура наукової мови». Вивчаючи її, студенти достатньо уваги повинні приділяти комунікативним потребам, засвоєнню визначеного лексикограматичного й мовного мінімумів, які дозволяють на достатньому рівні брати участь в університетському навчальному та науковому дискурсі. Крім того, творчий взаємозв'язок педагога й студента є визначальною передумовою по-творчому компетентного й психологічно комфортного лінгво-педагогічного діалогу. Запо-